

10 09 2019

Истиклолияти давлатӣ барои ноил шудан ба дастовардҳои муҳим дар ҳаёти сиёсӣ ва иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ ва маънавии мардуми тоҷик нақши босазо гузошта, ба ташаккули сиёсати давлатӣ дар соҳаҳои гуногуни ҳоҷагии халқ ва тадриҷан фароҳам овардани имкониятҳои васеи рушду такомули онҳо дар шароити мураккаби тағйирёбии сохториву ҷамъиятӣ мусоидат намуд.

Дастовардҳо зиёданд, вале 28 дастоварди бузургтаринеро, ки ба рушду инкишофи кишвар бештар замина гузоштанд, зикр мекунем.

1. 24 августи соли 1990 Эълонияи Истиклолияти Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон қабул гардид, ки тибқи он 9 сентябри соли 1991 Тоҷикистон истиклолияти комили худро ба даст овард ва ҳамасола ин сана ҳамчун Рӯзи Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо шукӯҳу шаҳомати хосса ва бо шукргузорӣ аз неъматҳои гаронбаҳои он таҷлил мегардад.
2. Ҷумҳурии Тоҷикистон 2 март соли 1992 узви Комилҳукуки Созмони Милали Муттаҳид гардид.
3. 16 ноябри соли 1992 Иҷлосияи XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Касри Арбоб баргузор гардид, ки он унвони “Иҷлосияи тақдирсоз”-ро гирифт. Зеро ин иҷлосия фарзанди фарзонаи миллат Эмомалӣ Раҳмонро ба сари қудрат овард, ки аз аввалин рӯзҳои фаъолияти қориаш тамоми неруи тавононашро барои ободии ин диёр равона сохт.
4. 24 ноябри соли 1992 аз ҷониби Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Парчами давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардид, ки барои бақои давлату миллати тоҷик яке аз муқаддасоти миллӣ ба ҳисоб меравад. Бори нахуст Рӯзи Парчами давлатӣ ҳамчун ид дар кишвар 24 ноябри соли 2009 таҷлил карда шуд.
5. Дар Иҷлосияи ҳаҷдахуми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Нишони (Герб) давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон диқаргунии қуллӣ дароварда шуд.
6. 7 сентябри соли 1994 дар Иҷлосияи XIX Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Суруди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардид.
7. 6 ноябри соли 1994 бори нахуст бо тарзи раъйпурсии умумихалқӣ Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул шуд.
8. 23 феввали соли 1993 Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфт, ки ҳамасола ин сана таҷлил мегардад.
9. Бо талошҳои ҷоннисоронаву пайғиронаи Пешвои миллат ниҳоят, 27 июни соли 1997 «Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ миёни тоҷикон» қабул гардид.
10. Таҷлили 1100 - солагии аввалин давлати мутамаркази тоҷикон – давлати Сомониён ва 90 - солагии муаллифи китоби “Тоҷикон”, Қаҳрамони Тоҷикистон, академик Бобочон Гафуров дар соли 1999 гувоҳи он аст, ки тоҷикон, воқеан, тоҷдору тоҷтабор ва

хирадпешаю сохибтамаддун хастанд.

11. 30 октябри соли 2000 ба муомилот баровардани воҳиди нави пули миллии кишвар – Сомонӣ, эълон гардид.

12. Дар даврони давлатдории навин арчгузорӣ ба солгарди шаҳрҳои таърихӣ ба ҳукми анъана даромада, аввалин чашне, ки сазовор тачлил гардид 2500 - солагии Истаравшани бостоншаҳр буд, ки бо иштироки Президенти мамлакат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ва меҳмонони дохилию хориҷӣ моҳи сентябри соли 2002 баргузор шуд. Ҳамин тариқ, солҳои минбаъда низ ин иқдом идома ёфта, соли 2006 чашни 2700 – солагии Кӯлоби бостонӣ, соли 2015 чашни 3000 - солагии Хисори шодмон тачлил гардид.

13. Ассамблеяи генералии Созмони Милали Муттаҳид ташаббусҳои неку созандаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмонро дастгирӣ намуда, соли 2003 - «Соли байналхалқии оби тоза», соли 2013 - «Соли байналмилалии ҳамкорӣ дар соҳаи об», солҳои 2005 - 2015 - «Дахсолаи байналмилалии амалиёт барои об» ва солҳои 2018 - 2028 - ро Дахсолаи байналмилалии амал «Об барои рушди устувор» эълон намуд.

14. Соли 2008 дар саросари кишвар Чашни 1150 - солагии сардафтари адабиёти классикии тоҷику форс, маликушшуаро Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ доир гардид. Ҳамин тариқ, гирифтани шахсиятҳои барҷастаи илму адаб ва сиёсати тоҷик ба ҳукми анъана даромада, тибқи санаи таваллуду замони фаъолият солгарди мавлуди адибону олимони мутафаккирону сиёсатмадорон чашн гирифта мешавад.

15. Соли 2009 – Соли бузургдошти пешвои муаззами мазҳаби ҳанафӣ Имоми Аъзам – Абуҳанифа Нуъмон ибни Собит эълон гардид.

16. Бузургтарин нақшо, амсоли «Истиклол», «Шахристон», «Хатлон» – ро бунёду мавриди истифода қарор доданд.

17. Бунёду бозсозӣ ва ба истифода додани шохроҳҳо, роҳҳои оҳан ва мошингард, аз қабилҳои «Душанбе–Чанак», «Кулма–Қароқурум», «Душанбе–Қургонтеппа–Қӯлоб», «Душанбе–Бохтар» ва дигар роҳҳои дохилишаҳриву дохилиноҳиявӣ барои баромадан аз бунбасти коммуникатсионӣ ва баланд бардоштани сатҳи иқтисодӣ минтақаҳои кишвар заминаи бозғамӣ мебошад.

18. Бо бунёди Неругоҳи барқи обии «Рогун» ва ба истифода додани агрегати якуми он, инчунин, дигар неругоҳҳои хурду бузург дар миқёси ҷумҳурӣ яке аз ҳадафҳои стратегии кишвар – расидан ба истиқлолияти энергетикӣ амалӣ гардид.

19. Бунёди иншооти фарҳангиву фарогатӣ, таълимиву варзишӣ ва тиббию истироҳатӣ барои мардум, хусусан, насли ояндасози миллат аз дастовардҳои назарраси даврони сохибистиклолии кишвар мебошанд.

20. Қабули қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва чашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» аз ҳадафҳои олии Ҳукумати мамлакат ба ҳисоб меравад, ки барои беҳбудии вазъи некуаҳолии мардум ва баланд бардоштани эҳсоси ватандӯстиву худшиносӣ онҳо мусоидат менамоянд.

21. Ҷумҳурии Тоҷикистон узви созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ – Иттиҳоди Давлатҳои Мустиқил, Созмони ҳамкории Шанхай, Созмони умумиҷаҳонии савдо, Созмони Аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ, Созмони Амният ва Ҳамкорӣ дар Аврупо, Созмони давлатҳои исломӣ ва ғайраҳо шуд, ки дар доираи онҳо кишварҳои маҳбӯби мо мизбони якҷанд қонфронсу форумҳои сатҳи ҷаҳонӣ гардид.

22. Қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар таҳрири нав шаходати он аст, ки мардуми ҳушиқболи ин сарзамини

адабпарвар бо рохбарии Пешвои хирадпешаи хеш мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба таъриху забон ва адабиёту фарҳанг арчи махсус мегузоранд.

23. Бо ибтикор ва ташаббуси начиби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ва дастгирии Созмони Милали Муттаҳид чашни Наврӯз чaxonӣ гардид.

24. Бо ташаббус ва хидояти Президенти кишвар мухтарам Эмомалӣ Раҳмон яке аз муъчизаҳои дасти инсоният, шохкориҳои азими халқи тоҷик, маҷмааи фарҳангии “Ҷохи Наврӯз” ба рӯйхати “8 муъчизаи Созмони ҳамкориҳои Шанхай” ворид шуд.

25. Эълон гардидани 2018 - “Соли рушди сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ” ва 2019-2021 - “Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ” барои рушди инфрасохтори сайёҳӣ, муаррифии имкониятҳои сайёҳию фарҳангӣ, ёдгориҳои таърихӣ меъмурию табиӣ дар арсаи чaxonӣ, эҳёи инкишофи ҳунарҳои бадеии халқи, бунёди азнавсозии иншооти гуногун заминаи мусоид ва иқдоми хеле начиби мебошад.

26. Номгузори ва иваз намудани номи аксари шахру ноҳияҳо ва маҳалҳои аҳолишин ба номи Қаҳрамонони Тоҷикистон ва халқи тоҷик, чеҳраҳои мондагори илму адаб ва сиёсати тоҷик, санаҳои таърихиву фарҳангӣ аз дастовардҳои муҳим мебошад. Ин иқдом баҳри баланд бардоштани ҳувияти миллии мардуми тоҷик тақони ҷидди бахшид.

27. Аз ҷониби Пешвои муаззами миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон эълон гардидани “Саноатикунони босуръати кишвар” ҳамчун ҳадафи ҷоруми стратегии мамлакат аз ташаббусҳои муҳими даврони соҳибистиклолии Ватани маҳбубамон мебошад.

28. Ниҳоят, Чашни 30 - юмин солгарди Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба ин муносибат амалисозии қорҳои ободониву шуқуфой ва бунёдқорию созандагӣ дастоварди таърихӣ давлатдорӣ навини тоҷикон ба ҳисоб меравад.

Бинобар ин, ҷӣ тавре Пешвои муаззами миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон таъқид доштааст: “Ватандӯсти баҳти бузург аст, вале ба қадри истиклолияти милли ва давлати соҳибхитиёр расида тавоништан баҳти аз он болотар аст”.

**Орифӣ Озар БАХРОМЗОДА, мутахассиси пешбари
раёсати рушди муассисаҳои фарҳангӣ – фарогатӣ
ва ҳунарҳои мардумии Вазорати фарҳанги
Ҷумҳурии Тоҷикистон**